

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 10.11.2008
COM(2008) 710 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

**относно разработването на второ поколение Шенгенска информационна система
(ШИС II)**

**Доклад за напредъка
Януари 2008 — юни 2008 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3
2.	Състояние на проекта	3
2.1.	Напредък през разглеждания период	3
2.1.1.	Общ график на ШИС II:	3
2.1.2.	Подготвителни дейности за миграцията:	4
2.1.2.1.	График на миграцията и правни инструменти	4
2.1.2.2.	График на миграцията и спецификация на конвертора	4
2.1.3.	Инсталиране на мрежата:	4
2.1.4.	Изпитване на Централната ШИС II:	4
2.1.5.	Изпитване, в което участват държавите-членки:	5
2.1.5.1.	Изпитванията на връзката (ИБ) (Connectivity Test (ICT))	5
2.1.5.2.	Изпитвания за съответствие (ИС) (Compliance Test (CT))	5
2.1.5.3.	Изпитвания на оперативните системи (ИОС) (Operational Systems Test (OST)) .	6
2.1.6.	Оперативно управление:	6
3.	Управление	6
3.1.	Управление на проектите	6
3.1.1.	Съставяне на график:	6
3.1.2.	Рискове:	6
3.1.3.	Управителен съвет на проекта:	6
3.1.4.	Финансово управление:	7
3.2.	Заседания	7
3.2.1.	Заседания на Комитета за ШИС II:	7
3.2.2.	Национално планиране и координиране:	8
3.2.3.	Заседания на Съвета:	8
4.	Приоритети за следващия отчетен период	8
4.1.	Изпитване	8
4.1.1.	Изпитвания за временно приемане на системата (ИБПС) (Provisional System Acceptance Tests (PSAT))	8
4.1.2.	Подготовка за общо изпитване (ПОИ) (Global Test Preparations (GT)):	9
4.2.	Разработване на миграцията	9
4.3.	Оперативно управление	9
4.4.	Сигурност и защита на данните	9
5.	Заклучения	9

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В настоящия доклад се описва извършената от Комисията работа през първото шестмесечие на 2008 г. по разработването на второ поколение Шенгенска информационна система (ШИС II). Този доклад се представя на Съвета и на Европейския парламент в съответствие с член 6 от Регламент (ЕО) № 2424/2001 на Съвета от 6 декември 2001 г.¹ за разработване на второ поколение Шенгенска информационна система (ШИС II). Той представлява също и доклад за състоянието на изпитванията, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 189/2008 на Съвета и Решение 2008/173/ЕО на Съвета относно изпитванията на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II).

Проектът ШИС II е разделен на три етапа. Етап 1 се отнася до проектирането на системата и бе приключен преди настоящия отчетен период. Етап 2 е насочен към разработването и изпитването на централната система, което е значителна част от настоящата работна натовареност и вероятно ще приключи до края на 2008 г. Етап 3 се занимава с окончателните изпитвания и дейностите по миграция от използваната понастоящем система ШИС 1+ към ШИС II. Подготвителната работа за миграцията вече е в ход. За да се предостави пълна картина на палитрата от дейности, свързани с проекта ШИС II, в настоящия доклад се разглеждат също потенциалните рискове, финансовото и оперативното управление и управлението на проекта.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ПРОЕКТА

2.1. Напредък през разглеждания период

2.1.1. *Общ график на ШИС II:*

След успешното въвеждане на системата SISone4ALL и последващото отпадане на границите на новите държави-членки Съветът в състав „Правосъдие и вътрешни работи“ заключи през февруари 2008 г., че графикът на ШИС II следва да се промени така, че Съветът да може да предвиди започването на дейността на ШИС II до септември 2009 г. В първите месеци от настоящия отчетен период службите на Комисията в много тясно сътрудничество с експертите от държавите-членки и „Приятелите на ШИС II“² се заеха с преразглеждане на графика на ШИС II.

При подготовката на този график редица въпроси, свързани с календара на ШИС II, бяха набелязани като потенциално отнемачи много време и/или съдържащи други значителни рискове, като измежду тези въпроси могат да се отбележат:

- разработването на инструмент („конвертор“) за миграция от ШИС 1+ към ШИС II;
- миграция по време на сезона на отпуските;
- използване на външни изпълнители.

¹ ОВ L 328, 13 декември 2001 г., изменен с Регламент № 1988/2006 на Съвета, ОВ L 411/1, 30.12.2006 г. (измененията в регламента от 2006 г. не се отнасят до член 6).

² През февруари 2008 г. Съветът създаде групата „Приятели на ШИС II“, която да проследи въвеждането на ШИС II в държавите-членки. Тя е съставена от представители на високо равнище от Чешката република, Германия, Испания, Франция, Италия, Нидерландия, Австрия, Полша, Португалия, Словения, Финландия, Швеция и Норвегия.

Тези и други въпроси бяха обсъдени задълбочено от „Приятелите на ШИС II“, в подготвителните органи на Съвета и на заседанията на Съвета през април и юни 2008 г.

2.1.2. Подготвителни дейности за миграцията:

2.1.2.1. График на миграцията и правни инструменти

Комисията (с участието на държавите от ШИС 1+) ще гарантира, че централните елементи на ШИС II и връзките с националните системи са изпитани и ще започнат да функционират до края на 2008 г. Това е крайният срок за Комисията да приключи разработването на централните елементи на ШИС II. Проектът ШИС II обаче отива отвъд разработването на тези елементи. През 2009 г. цялата Централната ШИС II ще бъде изпитана с националните приложения.

Комисията представи предложението за решение на Съвета и регламент на Съвета за създаване на правна рамка за управление на миграцията от ШИС 1+ към ШИС II, включително окончателните изпитвания за ШИС II.

На 16 април 2008 г. Комисията стигна до съгласие за предложения за правни инструменти за миграция от среда на ШИС 1+ към техническа среда на ШИС II и тези предложения се обсъждат в момента в рамките на Съвета и на Парламента.

2.1.2.2. График на миграцията и спецификация на конвертора

Налице е консенсус за общия подход спрямо миграцията от ШИС 1+ към ШИС II, а именно националните системи да преминат от един път към ШИС II. Успехът на SISone4All обаче изисква миграцията да обхване много повече държави-членки/потребители от първоначално планираното.

На 28 февруари 2008 г. Съветът потвърди необходимостта от подход за миграция от ШИС 1+ към ШИС II, който да предвижда възможност за връщане към ШИС 1+ и постепенна миграция, за да се отстранят неочаквани проблеми, и за тази цел приканва Комисията да предвиди конвертор, който да се използва през един много ограничен период от време и да свързва ШИС 1+ и ШИС II, за да гарантира, че ШИС може да продължи да функционира във всички случаи. Всяка държава-членка/всеки потребител, която/който среща такива трудности ще трябва да ги коригира възможно най-бързо.

2.1.3. Инсталиране на мрежата:

Проектът ШИС II включва осигуряването на комуникационна мрежа в голям район, която покрива изискванията за наличност, сигурност, географско покритие и ниво на обслужване, за да се позволи комуникацията между националните системи и централната система³. Държавите-членки имат достъп до централното звено (ЦЗ) и резервното централно звено (РЦЗ) от края на 2007 г., а понастоящем всички държави-членки и настоящите потребители са свързали основните и резервните си места за системите с мрежата s-Testa. На 3 юни 2008 г. Швейцария се свърза с мрежата s-Testa.

2.1.4. Изпитване на Централната ШИС II:

Изпитванията на системното решение (System Solution Test (SST)) бяха създадени, за да се провери дали Централната ШИС II на централното място съответства на техническата спецификация. Тези изпитвания, проведени без националните системи, бяха приключени през декември 2007 г. и приети в началото на 2008 г.

³ Трябва да бъдат завършени необходимите разпоредби за използването на устройство за криптиране за ШИС II.

2.1.5. Изпитване, в което участват държавите-членки:

В момента съществуват три вида изпитвания, в които участват държавите-членки/потребителите. Изпитванията на връзката (Connectivity Test — ICT) са проверка на капацитета на националната система ШИС II да се свърже с Централната система ШИС II. С изпитванията за съответствие се проверява поотделно взаимодействието между националните системи ШИС II и Централната система ШИС II въз основа на набор от предварително определени случаи за изпитване, съгласувани с държавите-членки. Националните системи в държавите-членки могат да притежават различни характеристики (напр. използване на национално копие); следователно наборът от предварително определени случаи за изпитване варира според профила на държавата-членка. С оперативните изпитвания на системата се проверява дали централната система може да функционира с набор от свързани национални системи. Този етап на изпитване включва вместо симулатори реални държави-членки и потребители. До сега тези изпитванията се провеждат по план, въпреки че трябваше да се направят някои корекции в подробния график.

2.1.5.1. Изпитванията на връзката (ИБ) (Connectivity Test (ICT))

Изпитванията на връзката са проверка на капацитета на националните системи ШИС II да се свържат с Централната система ШИС II.

Към 30 юни 2008 г. положението е следното:

Следните двадесет и четири държави-членки и потребители са завършили неформалните изпитвания на връзката:

AT, DE, PT, LU, EL, IT, SI, SK, IS, FI, NO, HU, NL, CZ, LT, DK, ES, CY, SE, BE, PL, EE, MT, LV.

Следните пет държави-членки и потребители са в процес на провеждане на изпитвания на връзката:

Евроюст, Европол, FR, IE, UK.

Следните потребители не са започнали все още неформалните изпитвания на връзката:

CN.

2.1.5.2. Изпитвания за съответствие (ИС) (Compliance Test (CT))

С изпитванията за съответствие (ИС) се изпитва взаимодействието между националната система ШИС II и Централната система ШИС II за всяка национална система поотделно, въз основа на набор от предварително определени случаи за изпитване, съгласувани с държавите-членки. Националните системи в държавите-членки могат да притежават различни характеристики (напр. използване на национално копие, обработка на биометрични данни); следователно наборът от предварително определени случаи за изпитване варира според профила на държавата-членка.

Понастоящем осемнадесет държави-членки участват в изпитванията за съответствие.

Първата група, която се състои от единадесет държави-членки (SE, NO, PT, IT, FI, HU, EL, NL, CY, DE, AT), е приключила до голяма степен тези изпитвания.

Втората група от следните седем държави-членки (DK, LT, EE, ES, IS, LU, LV) е започнала неотдавна изпитванията, а останалите държави-членки са насрочили това за не след дълго. Целта за всички държави-членки е да се приключи до октомври 2008 г.

2.1.5.3. Изпитвания на оперативните системи (ИОС) (Operational Systems Test (OST))

Изпитвания на оперативните системи (ИОС) трябва да тестват централната система с набор от свързани национални системи. Този етап на изпитване включва вместо симулатори реални държави-членки и потребители. Целта на ИОС е да гарантира, че централната система отговаря на функционалните и техническите изисквания, когато се използва реалната система. Фазата на ИОС започна на 21 май 2008 г. Девет държави-членки/потребители (АТ, СУ, ДЕ, ИТ, НЛ, РТ, СЕ, ЕЛ, НО) участват във функционалните ИОС. Изискваният брой държави-членки за провеждането на тази фаза на изпитвания беше шест. Въпреки че ИОС са насрочени да приключат до края на август 2008 г., започва ясно да се появява загриженост относно стабилността на централната система.

2.1.6. Оперативно управление:

Подготовката за оперативното управление следва нормален ход, като се имат предвид синергиите между управлението на ШИС и на ВИС. Различни договори за услуги за ШИС II все още не са приключени, като основната система (Франция) и системата за поддръжка на дейностите (Австрия) са при националните органи за преходен период, докато се установи дългосрочното управление на ШИС II. Бе подписан вторият договор с Франция относно осигуряването на персонал на централния обект и обучението на персонала за боравене с ШИС II, а скоро ще започнат преговори за трети договор за дейности, които да осъществяват френските органи в процеса на подготовка за пускане в експлоатация.

През март 2008 г. бе създадена ръководна група за оперативно управление (с участници — Комисията, Франция и главния изпълнител по разработването), която се събра три пъти по време на настоящия отчетен период, за да се заеме с всички настъпили проблеми и да гарантира навременната подготовка за оперативното управление. Бе поръчан също подробен план за организацията на оперативното управление, в който се оценява настоящата организационна структура в Страсбург и желаната организационна структура за ШИС II и ВИС.

3. УПРАВЛЕНИЕ

3.1. Управление на проектите

3.1.1. Съставяне на график:

Пълният график за ШИС II бе одобрен от Съвета на 5 юни 2008 г.

3.1.2. Рискове:

На срещата на „Приятелите на ШИС II“ бе отбелязано, че графикът съдържа два големи риска: първият се отнася до започването на фазата, при която всички функционалности на централната система се изпитват заедно с националните системи и при която все още биха могли да възникнат грешки на централно и национално ниво; вторият риск е, че през 2009 г. не се предвижда допълнителна версия на техническите спецификации преди началото на фазата на миграция. Комисията напълно признава този анализ на риска.

3.1.3. Управителен съвет на проекта:

В управителния съвет на проекта са поканени да участват и представители на германското, португалското, словенското и френското председателство и представител на Ц.ШИС, наред със службите на Комисията и изпълнителите по проекта. Тази група

се занимава с въпроси на договорите и наблюдава резултатите по проекта и основните оси на проекта. Съветът се събра четири пъти през периода, който настоящият доклад обхваща.

3.1.4. Финансово управление:

Общите бюджетни кредити за ШИС II, предвидени в общия бюджет за 2008 г., възлизат на 26 620 000 EUR. На 21 декември 2007 г. Комисията прие решение за финансиране с общ бюджет от 19 000 000 EUR. за ШИС II (оперативни разходи за Шенгенската информационна система и други оперативни разходи, които могат да произлязат от това включване) и 7 620 000 EUR за ШИС 1+ (инсталиране на комуникационна инфраструктура за ШИС 1+ и експлоатация и управление на комуникационна инфраструктура за ШИС 1+).

Тъй като бюджетът от 7 620 000 EUR няма да се използва за тази дейност, която бе поета от Съвета в началото на 2008 г., сумата бе прехвърлена към ШИС II за допълнителни дейности, изисквани от Съвета.

Другите основни елементи от разходите за ШИС II през 2008 г. са: подготовка за оперативно управление, обучение и инструменти, мрежа, подготовка за предаването на знанията за изходния код, подготовка за оперативно управление — договори с Франция и Австрия, външна помощ за разработване и за контрол на качеството, промени в ШИС II, проучвания, услуги по правна консултация, информационна кампания, инсталиране, експлоатация и управление на комуникационна инфраструктура за среда за ШИС II. Поети са задължения за 54,60 % от общите бюджетни кредити за ШИС II, а са извършени плащания, отговарящи на 27,31 % от бюджетните кредити за плащания.

3.2. Заседания

Проектът ШИС II включва както Комисията, така и държавите-членки, и може да бъде осъществен само, ако националните системи ШИС II са разработени и свързани навреме. Редовните заседания и механизмите за докладване са основна съставна част на ефективното управление на проекти, но напредъкът ще зависи от прозрачното отчитане на държавите-членки относно възникналите национални проблеми.

3.2.1. Заседания на Комитета за ШИС II:

При разработването на ШИС II Комисията се подпомага от Комитета за ШИС II. През периода януари—юни 2008 г. са проведени четири заседания на Комитета за ШИС II.

Освен редовните заседания на Комитета за ШИС II се организират и заседания с експерти от държавите-членки, за да се обсъдят подробно технически въпроси. Обикновено тези заседания са насочени към въпроси, свързани със специфични резултати по проекта.

- „Консултативната група по изпитване“ (КГИ) предоставя на Комитета за ШИС II становище относно въпроси, свързани с организацията, осъществяването и тълкуването на изпитванията. През настоящия отчетен период групата е провела двадесет и четири заседания.
- „Съветът за управление на промените“ (СУП) предоставя съвети относно класификацията, окачествяването и потенциалното отражение от корекцията на докладвани проблеми. Тази работна група, която докладва също и на Комитета за ШИС II, проведе пет срещи по време на настоящия отчетен период.
- На работната група по миграцията, създадена от Комитета за ШИС II през октомври 2007 г., бе възложено да се занимава с разработването на последователна стратегия и план на високо равнище за навременната

подготовка и осъществяване на миграцията от ШИС 1+ към ШИС II, като в задачите ѝ влизат изготвяне на анализ на риска и план за действие при извънредни ситуации. Мандатът на тази група приключи през декември 2007 г. Бяха проведени седем семинара по миграцията, за да се продължи дейността по този основен въпрос.

3.2.2. Национално планиране и координиране:

В рамките на Комитета за ШИС II е организирана работна група, съставена от национални ръководители на проекти (НРП) от държавите-членки. Целта на тези заседания на НРП е решаването на някои въпроси на подробното планиране, посрещането на рискове и осъществяването на дейности на централно и национално проектно равнище. През този отчетен период се проведеха четири заседания на НРП.

Държавите-членки бяха поканени да представят месечни доклади с цел да се предостави подробна актуализирана картина на състоянието на разработването. Състоянието на разработките на националните системи на някои държави-членки все още не е известно, което може да се отрази на извършването на изпитванията на ШИС II. Заседанието на НРП от януари 2008 г. се проведе в Страсбург и представителите на държавите-членки посетиха основния център, в който ще се помещава Централната ШИС II.

3.2.3. Заседания на Съвета:

Службите на Комисията участват в заседанията на работните групи на Съвета, отговарящи за Шенгенската информационна система, като всеки месец им представят устен доклад за напредъка на проекта за ШИС II и свързаните с него рискове. Службите на Комисията представят също месечен писмен доклад на Комитета за ШИС II относно проекта за ШИС II, който включва напредъка по проекта и свързаните с него рискове.

Състоянието на проекта за ШИС II бе представено на заседанията на Съвета в състав „Правосъдие и вътрешни работи“ от 28—29 февруари 2008 г., 17—18 април 2008 г. и 5—6 юни 2008 г. и на всички срещи на Комитета по член 36 от Договора за ЕС.

4. ПРИОРИТЕТИ ЗА СЛЕДВАЩИЯ ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

4.1. Изпитване

Гарантирането на солидността и ефективността на всички аспекти на ШИС II изисква задълбочено изпитване.

Както и през настоящия отчетен период, изпитването ще остане голям приоритет по отношение на усилия и натовареност през втората половина на 2008 г.

4.1.1. Изпитвания за временно приемане на системата (ИВПС) (Provisional System Acceptance Tests (PSAT))

ИВПС са важен договорен етап, водещ до временното приемане на системите на Централната ШИС II. Целта им е да покажат, че ШИС II може да се справи с натоварване от поне 15 държави-членки, като запази равнището на работните си показатели в договорените граници.

Подготовката за ИВПС започна официално с представянето им на юнското заседание на НРП и на официално заседание с държавите-членки, проведено се на 18 юни 2008 г. На това последно заседание бе подробно обсъдена подготовката за планирането на ИВПС с оглед предоставяне на необходимата документация и изискваните процедури за

изпълнение на изпитванията. Този процес ще продължи през следващите няколко месеца и ще приключи през септември 2008 г.

4.1.2. Подготовка за общо изпитване (ПОИ) (Global Test Preparations (GT)):

Целта на общото изпитване е да се тества цялата ШИС II, т.е. централната и националните системи и приложения, за да се провери дали работата ѝ е поне еквивалентна на тази на ШИС I+. В момента текат технически дискусии относно начина за най-добро оценяване на резултатите от изпитването.

4.2. Разработване на миграцията

Разработването на конвертора за миграцията ще се състои през следващия отчетен период. Държавите-членки се съгласиха да предоставят основните технически подробности на ШИС I+, за да подпомогнат тази дейност.

4.3. Оперативно управление

Преговорите за втория договор с Австрия относно обучение и други услуги преди пускането в експлоатация и за назначаването от страна на Франция на администратор на резервното централно звено в Залцбург ще бъдат провеждани на бъдещи заседания на Комисията, Франция и Австрия.

Експертите от държавите-членки ще бъдат консултирани относно нивото на обслужване, което очакват да бъде предоставено, за да може Комисията да оформи окончателно разпоредбите си за това много преди датата на пускане в експлоатация.

В началото на юли 2008 г. главният изпълнител по разработването (ГИП) ще изпрати на Комисията предложения относно плана за управление на информационните услуги, който включва например необходимите профили и равнища на умения на персонала и организационните звена за персонала на ШИС II в главните центрове.

4.4. Сигурност и защита на данните

Тече подготовка за съвместно посещение на персонала на ЕНОЗД⁴ и на службите на Комисията в оперативния център за поддръжка на мрежата в Братислава. То ще се състои през октомври 2008 г.

Двустранни срещи с персонала на ЕНОЗД и на службите на Комисията се провеждат редовно и на тях се обсъждат въпроси, свързани с ШИС II. През идните месеци Комисията ще подготви инспекторската проверка на централното съоръжение в Страсбург, която ще извърши ЕНОЗД; това е предвидено преди първия трансфер на лични данни към Централната система ШИС II.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Фазата на разработване на проекта за ШИС II остава задача, изпълнена с предизвикателства. Започнати са изпитвания за осигуряване на връзка и съответствие между Централната ШИС II и националните системи за ШИС. На този етап основните предизвикателства са осигуряването на навременно разработване на конвертора за миграция и продължаването на различните модули за изпитване.

⁴

Европейски надзорен орган по защита на данните